

La proclamació de la República Catalana per part de Francesc Macià el 14 d'abril de 1931, i la seua reconversió en **la recuperada Generalitat de Catalunya, crea un nou escenari a l'Estat espanyol que obliga al nou poder republicà al reconeixement del dret a l'autogovern de les nacionalitats**. S'obre així la porta a fer realitat l'aspiració històrica del valencianisme: l'Estatut d'Autonomia.

El maig, l'Ajuntament de València crea una comissió redactora que el juliol presenta **l'Avantprojecte d'Estatut de la Regió Valenciana** per tal de discutir-lo amb els ajuntaments d'Alacant i Castelló, els quals, però, l'acullen amb reticències provincialistes.

Davant el bloqueig, el setembre de 1932 l'Agrupació Valencianista Republicana convoca totes les forces polítiques. Es constitueix la Conjunció de Partits —se n'autoexclouen blasquistes i conservadors— que, el **27 de novembre a Alzira, aplega 15.000 persones en l'acte proestatut més multitudinari mai celebrat fins el moment**.

El blasquista Partido de Unión Republicana Autonomista reacciona organitzant —amb el suport crític del valencianisme— **de febrer a juliol de 1933** a la província de València, el seu àmbit d'actuació, **dinou mítings proestatut**: Sagunt, Xàtiva, Gandia, El Villar, Xiva, Énguera, Albaida, Aiora, Xelva, Algemesí, Carlet, Sueca, Patraix, Torrent, Requena, Llíria, Ontinyent, Alzira i Alberic.

El blasquisme porta tres dècades d'hegemonia a la província de València **sense construir, però, un projecte per tot el País Valencià**. Això ara és un obstacle que li impedeix aconseguir el suport a l'Estatut dels seus partits homòlegs d'Alacant i Castelló.

L'esclatant victòria del Front Popular, el febrer de 1936, liquida l'hegemonia dels blasquistes i partits afins i crea un nou escenari més favorable que mai a la demanda històrica d'autogovern. **L'Estatut d'Autonomia**, que el valencianisme defensava en solitari trenta anys abans, és ja **un objectiu compartit per tot l'espectre polític**.

València, 11 de juliol de 1931
Avant. Portada amb el text del projecte d'Estatut redactat per la comissió de l'Ajuntament de València.

BVNP

València, 15 d'agost de 1931
El Poble Valencià. Les comarques alacantines reunides a Dénia es mostren favorables a l'Estatut, desmarcant-se de l'Ajuntament de la capital provincial.

BVNP

València, 8 d'octubre de 1932
El Camí. Agrupació Valencianista Republicana lidera la Conjunció de Partits Proestatut.

BVNP

Alzira, 27 de novembre de 1932
L'acte proestatut celebrat a la capital de la Ribera Alta convoca milers de valencianistes arribats del llarg i ample del país.

AGA

Alzira, 27 de novembre de 1932
Joaquim Reig, regidor d'Unió Valencianista a l'Ajuntament de València, intervenint al míting proestatut.

MUNDO GRÁFICO

València, 3 de desembre de 1932
El Camí. L'acte convocat a Alzira per una dotzena d'entitats i partits valencianistes provoca la posterior campanya proestatut del PURA.

BVNP

Sagunt, 5 de febrer de 1933
El veterà dirigent valencianista Maximilià Thous i Orts intervenint en el míting proestatut convocat pel PURA al Teatre Romà.

AGA

Xàtiva, 12 de febrer de 1933
Francesc Almela i Vives, intervenint en el míting proestatut convocat pel PURA.

AGA

Gandia, 19 de febrer de 1933
Enric Duran i Tortajada —regidor d'Agrupació Valencianista Republicana a l'Ajuntament de València— intervenint en el míting proestatut convocat pel PURA.

AGA

Énguera, 26 de març de 1933
Acte proestatut convocat pel PURA.

AGA

Sueca, 25 de juny de 1933
Acte proestatut convocat pel PURA.

AGA

